

TROCHU SI ODPOČIŇTE

Javorník 25.2.2018

Introit: Ž 66, 1–4. 8

1.čtení Lukáš 10,38-42 (Marta a Marie)

Hlavní čtení Marek 6:30-32

30 Apoštolové se shromáždili k Ježíšovi a oznámili mu všechno, co činili a učili. *31* Řekl jim: „Pojďte sami stranou na pusté místo a trochu si odpočiňte!“ Stále totiž přicházelo a odcházelo mnoho lidí, a neměli ani čas se najíst. *32* Odjeli tedy lodí na pusté místo, aby byli sami.

Kratičká epizoda ze života Ježíše Krista a jeho učedníků. Pouhé tři věty, které nás však mohou oslovit a promluvit do našich životů. Milí bratři a sestry, už někdo z vás slyšel kázání na tento kratičkový text? Na pouhé tři a nenápadné verše? Tak si je postupně proberme.

Apoštolové se shromáždili k Ježíšovi. Ti apoštolové, kteří se tenkrát shromáždili okolo Ježíše, to jsme také my. Spojili jsme s ním své životy, chodíme s ním, shromažďujeme se v neděli i během týdne. S ním žijeme a pro něj také leccos děláme. A je to skvělé, že se okolo něj můžeme takto shromažďovat. Že se netočíme jen kolem sebe, ale že on je v našem středu, ano, že on sám je středem všeho.

Apoštolové se tedy shromáždili k Ježíšovi a oznámili mu všechno, co činili a učili. I to je důležité. Že i my s ním můžeme probírat všechno, co děláme.

Co prožíváme. O několik odstavců nazpátek čteme příběh, jak Ježíš své učedníky vyslal do okolních měst a vesnic.

⁷ Zavolal svých dvanáct, počal je posílat dva a dva a dával jim moc nad nečistými duchy. ⁸ Přikázal jim, aby si nic nebrali na cestu, jen hůl: ani chleba, ani mošnu, ani peníze do opasku; ⁹ aby šli jen v sandálech a nebrali si dvoje šaty. ¹² I vyšli a volali k pokání; ¹³ vymítali mnoho zlých duchů, potírali olejem mnoho nemocných a uzdravovali je. (Mk 6:7-13)

Měli tam jít a kázat. Vždy ve dvojicích. Přinášet lidem evangelium. A teď se vracejí, jsou plní dojmů a chtějí mu povědět, jak se jim na cestách dařilo. Ano, i toto jsme **my**: Lidé na cestách s Ježíšem a pro Ježíše. On nás vysílá a my se po čase vracíme. Plní toho, co jsme dělali a co jsme říkali.

A tu jim Kristus řekne něco, co nás může překvapit. **Pojďte sami stranou.** Není v těch slovech ani pochvala (jak jsou skvělí, co dokázali), ani kritika (co nezvládli, kde chybovali). On jim říká: *Pojďte sami stranou na pusté místo a trochu si odpočiňte!* Úžasná věta. A to nejenom proto, že vybízí k odpočinku. Kristus se tady projevuje jako velký znalec lidské duše.

Pojďte sami stranou. Jak přesně toto je důležité pro každého člověka, který něco dělá. Umět poodstoupit. Pojďte stranou. Z víru dění, ze kterého přicházíte. A každý se v takovém víru nacházíme. Točíme se - ve světě, na cestách, v práci, v rodině, ve sboru. Do takových vírů nás vtahují druzí lidé, jejichž životy prožíváme s nimi – děti, vnoučata, blízcí přátelé. *Pojďte stranou,* říká Kristus. Ze shonu, zmatků.

Když člověk poodstoupí stranou, tak najednou může vidět sebe i svůj život z trochu jiného úhlu. Vidí co zlepšit, čemu se vyhnout, co opravit Ale také může prožít radost z toho, co se povedlo. Viděli jste někdy malíře, jak maluje obraz? Nebo sochaře při práci? Čas od času malování přeruší, trochu poodstoupí, zhodnotí, posoudí a pak zase pokračuje.

Ti učedníci mají toho plnou hlavu dojmů, plná ústa slov o tom, co prožili. Ale Ježíš jim řekne: *Vy sami poodstupte od toho stranou!* Důležité je i to slůvko „vy sami“ – nečekejte na nějaký pokyn, ale vy sami to chtějte, vy sami udělejte ten krok. A tím myslí i nás všechny – ty bratře, ty sestro, pojď stranou a trochu si odpočiň.

Kam? **Na pusté místo.** Do ticha a do samoty. Tady budete osvobozeni od všech zmatků. A také od stále nových příležitostí něco dělat a o něčem mluvit. Kdo chce něco smysluplného dělat, ať v práci nebo v rodině, pro své blízké, nutně potřebuje nejen odstup, ale také chvíle samoty. V originále to řecké slovíčko

neznamená jenom pusté místo nebo poušť, ale prostě tiché místo bez lidí, stranou od hluku, od aktivity. Nemusí to být celý den, ani týden (i když ani to nám neuškodí), ale třeba jen chvíli.

Pusté místo potřebujeme i pro pěstování naší víry, našeho vztahu s Bohem. Místo, kde jsme sami se sebou. Někdy to nemusí příjemná společnost, být sám se sebou. Ale naštěstí úplně sami nebudeme... Potřebujeme svá tichá místa. Třeba při procházce venku, na zahradě, nebo prostě doma v křesle zavření v sousedním pokoji. Na pustém místě nejsme rozptylováni.

Známe dobře ten verš: „*Když ty se modlíš, vejdi do svého pokojíku, zavři za sebou dveře a modli se k svému Otci, který zůstává skryt.*“ (Mt 6,6)

Tam se všechno najednou soustředí na danou chvíli, na přítomný okamžik, na prosté TEĎ. Jenom já, ticho... a Bůh. Mohu přemýšlet, kdo jsem a kde v tomto světě stojím - jaké je moje místo. Já... a Bůh...

Učedníci neodpočívají sami. Ale s Kristem. V jeho společnosti nacházejí ten pravý odpočinek. V jeho blízkosti nabírají nové síly.

Bratři a sestry, jak to máme na kostele? *Pojďtež ke mně všickni... jak je to dál? ...kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout.* (Mt 11:28)

Pojďte sami stranou na pusté místo a trochu si odpočiňte! Není to nádherné? Že samotný Kristus říká svým učedníkům a tedy i nám, že mají odpočívat! Děláme to dost často? Nebo se pořád za něčím honíme a pachtíme?

Trochu si odpočiňte. Myslete sami na sebe. Ne, to vůbec není sobecké. Když člověk neumí odpočívat, za chvíli se to někde nějak projeví. Dobře pracuje ten, kdo dobře odpočívá!

Doslova je tam v řečtině napsáno: dejte si pauzu, zastavte se. Spočiňte. Pohovte si. Vždyť to je i smyslem neděle. Že se zastavíme a uvědomíme si, že nežijeme jen prací svých rukou. Připomeneme si, že to nejsme my sami, kdo zachovává náš život, ale že při veškeré naší činnosti nás drží a živí Bůh.

Ale jde tady ještě o něco jiného. Když Kristus svým učedníkům řekne 'Trochu si odpočiňte', tak tím chce možná říct: život není jenom práce, i kdyby byla bohubí, prospěšná, krásná a člověku přinášela potěšení. Kolik manželství ztroskotalo právě na tom, že lidé neměli odstup a neuměli se zastavit. Samozřejmě, někdo namítne, že doba je těžká a že žijeme pod obrovským tlakem. Ano! Ale je na nás, jak naložíme s časem, který máme k dispozici. A když nás k odpočinku zve Ježíš, tak bychom ho měli vzít vážně. Nenechajme se nachytat tím úsluvím, že zahálka je matka hříchu. Jistě je na něm kus pravdy, jenže - Ježíš nezve k zahálce, ale k nutnému a důležitému zastavení. On neříká „už toho nechte a pojdte odpočívat“, ale říká „pojdte si **trochu odpočinout**“. Nadechnout se, nabrat nové síly. Učedníci je budou potřebovat, protože v našem příběhu bude následovat hodně rušné odpoledne – Ježíš bude kázat zástupům a učedníci pak budou 5 chlebů a dvě ryby rozdělovat mezi 5 tisíc hladových úst.

A s odpočínutím souvisí ještě jedna věc. Někdy jako by si člověk veškerou svou neustálou aktivitou dokazoval, jak je důležitý a nepostradatelný. Nebo tak utíká před nějakými nepříjemnými myšlenkami, které si nechce připustit. Dopřejme si tedy občas ten luxus: poodstoupit stranou, jít na pustá místa a odpočívat. To ostatně dělá i Ježíš sám! Jak pro nás zaznamenal Marek v 1.kap.:

³² *Když nastal večer a slunce zapadlo, přinášeli k němu všechny nemocné a posedlé.* ³³ *Celé město se shromáždilo u dveří.* ³⁴ *I uzdravil mnoho nemocných rozličnými neduhy a mnoho zlých duchů vyhnal. A nedovoľoval zlým duchům mluvit, protože věděli, kdo je.* ³⁵ *Časně ráno, ještě za tmy, vstal a vyšel z domu; odešel na pusté místo a tam se modlil.* (Mk 1:32-35)

Ale zpět k našemu příběhu: *Stále totiž přicházelo a odcházelo mnoho lidí, a neměli ani čas se najíst.* Stále se něco děje, stále noví lidé, přicházejí a odcházejí. Apoštolové nemají ani čas se najíst. Je to obraz velikého ruchu a shonu. Jako v našich životech: práce, rodina, děti, církev...

Učedníci se jim věnovali, mysleli na druhé a neměli čas se najíst. Vždyť i toto dobře známe. Že ti, kteří se často starají o druhé, na sebe zapomínají. Ale to platí nejen v tom materiálním slova smyslu, ale i v rovině duchovní. Že ten, kdo dává, kdo sytí, někdy sám hladoví – protože neumí zastavit a neslyší to pozvání „pojďte si trochu odpočinout“.

Prožíváme příběhy druhých lidí a hrozí, že postupně „zhubneme“. Neumíme nasytit sebe sama. Proto Kristus – právě uprostřed jejich úsilí – učedníkům říká, aby poodstoupili stranou a šli na pustá místa. Nezve je na oběd do nějakého hostince nebo do soukromého domu. Zve je na pusté místo, kde stoly plné jídla určitě nebudou.

On je zve, aby se nasýtily v Kristově přítomnosti!!! Aby se nasýtily Kristem samotným! On sám nám přece říká: ⁵¹ *Já jsem ten chléb živý, který sestoupil z nebe; kdo jí z toho chleba, živ bude na věky. A chléb, který já dám, je mé tělo, dané za život světa.* (J 6:49-58)

A tak - **Odjeli tedy lodí na pusté místo, aby byli sami.** Učedníci tedy Ježíšova slova vzali vážně. Řekli si, že to, co jim on radí, oni udělají. Sedli na loď a odjeli. Touto větou tato „drobná epizoda“ končí. Aby člověk poodstoupil trochu stranou, musí chtít, rozhodnout se a pak jednat. Oni na to své pusté místo, kde byli sami se sebou a s Kristem, museli odjet lodí. My třeba odjedeme autem, na kole, nebo jen odejdeme pěšky. Nebo se přesuneme do té sousední místnosti. Ale důležitá je ta předložka „od“. Stranou. Pryč. Od práce, od rodiny, od druhých lidí.

Jsme zváni k tomu, abychom hledali pustá místa. V tomto uspěchaném a přelidněném světě to vůbec není snadné. Ale je to potřeba. A stojí to za to. Na pustém tichém místě se můžeme usebrat. Na pustém místě máme najednou čas pro sebe. Na pustém místě jsme jen my sami.... Ale, opravdu jsme tam sami? Díkybohu jenom zdánlivě, jen to tak vypadá. My, jako služebníci boží a učedníci Kristovi nejsme nikdy sami... ani v poušti, ani vysoko v horách, ani v jeskyni skryté v hlubinách země – tam nikde nejsme sami, vždy je s námi Bůh. A Syn. A Duch svatý.

Žalmista zpívá: *7 Kam odejdu před tvým duchem, kam uprchnu před tvou tváří? 8 Zamířím-li k nebi, jsi tam, a když si ustelu v podsvětí, také tam budeš. 9 I kdybych vzlétl na křídlech jitřní záře, chtěl přebývat při nejzazším moři, 10 tvoje ruka mě tam doprovodí, tvá pravice se mě chopí.* (Ž 139. 7-10)

A jak říká klasik: *Kristova přítomnost i poušť promění na ráj.* (M.Henry)

Co říci na závěr? Každé naše odpočinutí v Kristu v tomto světě je jenom předjímkou, takovou maličkou ochutnávkou toho věčného odpočinutí a věčné radosti, která nás čeká v království nebeském. Právě v tomto postním období si připomínáme, že tu nejsme navždycky - ale po dnešním oddílu bychom se neměli pozemského konce vůbec děsit. Měli bychom se těšit! Na co? Vždyť my se těšíme na věčné odpočinutí s Kristem. A jak to tam bude vypadat? No, to už vám, milí bratři a milé sestry, to už vám neřeknu, protože na to je lidská řeč krátká. Ani apoštol Pavel tu nádheru nedovede popsat slovy, ale vzkazuje nám: *Co oko nevidělo a ucho neslyšelo, co ani člověku na mysl nepřišlo, připravil Bůh těm, kdo ho milují.* (1 Kor 2,9)

MODLITBA

Pane Ježíši Kriste, ty jsi nám pravým učitelem duchovního života. Prosíme, uč nás naplno pracovat a namáhat se pro tebe a pro tvé království. Uč nás modlit se a v tichu a samotě spočívat před tebou a s Tebou a v Tobě. Uč nás odcházet na tichá místa a ztišit se navenek i uvnitř, abys mohl očišťovat naše srdce – jak Tě o to budeme prosit v následující písni 379. Amen